

Key words: original, translation, discourse, linguistic personality, communicative model of a text

УДК 811.124'04

Олена СИТЬКО

УКРАЇНЬСЬКА ЛАТИНОМОВНА ЛІРИКА ДОБИ ПІЗЬНОГО СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ТА БАРОКО В ПОСТМОДЕРНІЙ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ

У пропонованій статті досліджується багатовимірний універсум української латиномовної ліричної спадщини Пізнього Середньовіччя та Бароко в контексті осмислення його провідних констант з огляду на використання теоретико-методологічного понятійного апарату світової постмодерної гуманітарної науки.

Ключові слова: українська новолатинська література, міфологія, універсум, поетика, літературні зв'язки

У сучасну культурно-естетичну добу, коли нове тисячоліття потребує нових рецепцій набутого впродовж багатьох століть духовно-інтелектуального досвіду, особливого значення набуває переосмислення скарбів вітчизняної поезії, створеної митцями середньовічно-барокових часів латинською мовою. Тим більше, що і в добу Пізнього Середньовіччя та Бароко, як зазначає один із провідних українських гуманітаріїв ХХ ст. митрополит Іларіон (професор Іван Огієнко) у класичній праці «Українська культура», «здавна українці вславилися як гарні знавці *чужих мов* і ми їх рано стрічаємо на Москві на службі товмачами та в посольських приказі, де вони перекладали з чужих мов на московську, або з московської на інші мови, – німецьку, латинську, польську... На службі в Колегії закордонних справ було більше українців... «искусного и вѣрного латынскихъ ... писемъ переводчика» беруть завше з українців». І навіть року 1795-го для приказної служби в Росії виписують українців» (курсив І. Огієнка – О. С.) [1, с. 161–162].

До того ж, із семіотичного погляду споріднену науково-аналітичну констатацію наводить професор В. Вандишев, міркуючи про «віднайдення та дослідження їх (аналітичних праць латиномовного мислителя Ю. Дрогобича – О. С.) актуальне для більш глибокого розуміння сутності тієї доби, адже передбачає повернення до джерел, переосмислення та переоцінку смислу

людського буття в мінливому й непередбачуваному світі... що є дуже очевидним на початку нового тисячоліття» [2, с. 3].

Очевидність наведеної культурологічної констатації є беззаперечна як і твердження, що констатований І. Огієнком вплив українців на становлення російської дипломатії в минулому визначає саму перспективу національної культури, яка не лише виступала справжнім «вікном до Європи» для інших східнослов'янських країн, а й була особливим способом долучення *через і завдяки мові* української культури й літератури до духовно-сміслових універсалій інших європейських країн. Невипадково ж митрополит Іларіон привернув увагу до багатомовності як провідної привабливої риси українців стосовно вирішення питання для їх запрошення на державну службу Московської держави. Також важливою є й думка митрополита Іларіона щодо того факту, який засвідчує запрошення українців як знавців латинської мови навіть на схилі царювання Катерини II. Чи не найяскравішим прикладом такого українського багатомовного (і тому щиро відкритого для рецесіювання багатьох культур) універсуму є творчість Григорія Сковороди, якого неодноразово запрошували до викладання в межах Російської імперії за застарілими нормами. Проте Григорій Сковорода, який після навчання переважно латинською мовою в провідних університетах Європи (зокрема, як стверджує Надія Батюк, в університетах Угорщини, Австрії, Польщі, Словаччини, а також після прослуховування лекцій «в одному з найстаріших університетів Європи в м. Галле [3, с. 7]) не лише рішуче відмовлявся від таких пропозицій, але й відповідав – можливо й дещо несуголосно імперській добі – «влучним латинським висловом: «Одна справа єпископський жезл, а інша – сопілка пастуха» [3, с. 8]. Такі запрошення, за всієї неприхильності Катерини II до «малороссов», засвідчують визнання нею вищості українців саме як беззаперечних знавців європейських мов. Досить часті та достатньою мірою критичні відповіді українських мислителів на подібні пропозиції зумовлені як власним світоглядом, так і європейською відкритістю національної науки й освіти, творчості світові завдяки латині як мовно-світоглядному універсуму.

Про сказане вище міркують і визначні українські мислителі минулого століття. У примітках до видання «Пісні Купідона. Любовна поезія на Україні XVI – початку XIX століть» відомий

письменник і вчений, дослідник поезики та естетики українського Середньовіччя Вал. Шевчук висловлює таку думку: «Українська література з часів її становлення і впродовж майже трьох століть була багатомовна» [4, с. 320], а автор передмови до цієї ж книги О. Мишанич вказує на те, що «тогочасна українська любовна поезія, творячись в атмосфері смаків і традицій Ренесансу, бароко, спиралася на міцний ґрунт античної лірики, давньогрецької і давньоримської поезії. Вона досить повно освоїла теми і образи античної міфології, зокрема образи Венери (Афродіти) і Купідона (Амура). Поезія Горация, Овідія, Вергілія була для українських авторів найвищим зразком. У... латиномовній українській любовній поезії поруч з активним вживанням античних образів і мотивів широко використовуються здобутки новолатинської... літератури. Це простежується... в творчості братів Зиморовичів, Симона Симоніда» [5, с. 10–11].

Схожі тенденції тривання й розвитку літературно-образної специфіки багатомовної поезії у феномені білоруського Бароко спостерігають провідні знавці епохи Середньовіччя. Зокрема знаний білоруський діаспорний учений-медієвіст А. Акіншевич зауважує, міркуючи над творчими константами найближчої до українців культури й літератури: «Збільшилася кількість латиномовних видань... західноєвропейський вплив на культурне життя був як ніколи потужним» [6, с. 83]. В уже новітню епоху білоруський учений В. Шматов також вказує, коментуючи панорамні процеси, пов'язані з культурним впливом Польщі, на те, що вони позначалися й «спробою латинізації православної церкви, що її (цю спробу – О. С.) послідовно втілювали в життя францисканці, домініканці...» [7, с. 5]. Цілком зрозуміло, що в цьому розумінні «впливи Польщі» є, по суті, просто містком, єднальною ланкою між західноєвропейською культурою і східнослов'янською (українською і білоруською). Не можна оминати й той незаперечний факт, що «білоруське мистецтво зберегло свою національну ідентичність» [5, с. 5]. Таким же сполучним містком, але набагато потужнішим, аніж політичні впливи, адже він має загальноцивілізаційний, загальнокультурний характер, є латина як смислова універсалія. В аксіологічно-смисловій конотації, що її процитовано вище, провідним є також розуміння можливості українцям та білорусам висловлювати всі, без винятку, думки, чуття й переживання за

допомогою латини. Власне, не стільки зовнішній диктат стосовно впровадження латини й універсуму латиномовної культури був для білорусів і українців визначальним, скільки була визначальною сама органічна потреба обох східнослов'янських народів на етапі їх ренесансно-барокового розквіту висловлювати всі свої почуття й думки, починаючи від сакральних (пошани та любові до Бога) і закінчуючи буттєвими (любові до людини) сакральною й інтелектуально-буттєвою мовою європейських освічених верств – латиною, яка єднає такі різні культурно-історичні та естетичні епохи, як Античність, Середньовіччя та Відродження.

Суттєвим у даному разі є й те, що білоруські вчені окреслюють ті ж константи розгортання образно-поетичної думки, які були помічені О. Мишаничем та Вал. Шевчуком у вітчизняній національній світській поезії середньовічних часів. Як і цитовані нами концептуальні ідеї А. Акіншевича та В. Шматова, вітчизняні вчені фіксують у своїх спостереженнях багатомовність як органічний чинник творення української культури. Вони вказують на необхідність багатоінтерпретативного прочитання спадщини українських мислителів і митців саме в західноєвропейському культурно-мовному контексті. І це засвідчує широкий, панорамний, за своїм різножанровим розмаїттям, спектр поетичної спадщини.

Отже, слід концептуально прокоментувати наведені вище міркування Валерія Шевчука та О. Мишанича. Насамперед зосередимо увагу на тому, що обидва дослідники акцентують на органічній властивості української середньовічно-барокової художньої словесності виявляти та неординарно розвивати свою образність латинською мовою. Важливим також є те, що, обмірковуючи вказаний парадигмальний зріз, О. Мишанич наголошує на питомій суголосності вітчизняної латиномовної лірики з художньо-образними традиціями європейського Відродження. А власне, наголошує на нерозривності духовно-інтелектуального життя української і західноєвропейської культурної та літературної традицій, на єдності творчих ідейно-образних світів західноєвропейського Ренесансу і східнослов'янського Бароко.

Латинська мова є способом універсалізації тривання нерозривного зв'язку між ренесансними дискурсами східноєвропейського і західноєвропейського літературних вимірів.

Ренесансно-бароковий світоглядно-поетичний універсум структурувався від появи «Декамерона» Дж. Боккаччо (у зверненій екстраполяції до поезики античності) і як семіосфера українського барокового дискурсу також і довкола висвітлення буттєвих сторін життя людини. Антропоцентризм як базисний принцип розвитку ренесансно-барокової естетики загалом прагнув не лише не ігнорувати особистість у всіх її вимірах, а ніби надолужити не сказане про безмір людського життя в тисячоліття середньовічної культури. Поети й мислителі тих часів немов остерігалися того, щоб, дещо перефразовуючи Ліну Костенко, «несказане не лишилось неказаним».

Виникнення української латиномовної любовної лірики стало переконливим свідченням не лише синхронності естетичного розвитку романської і слов'янської Європи, а й способом заявлення про місце східних слов'ян у культурному контексті нової, лише народжуваної культурної естетики. Водночас, ця проблематика вивчена на недостатньому, якщо брати до уваги її значимість, рівні. Це зумовлює новизну та актуальність пропонованої студії. Актуальність розроблення цього проблемно-сміслового зрізу визначається й тим, що до його осмислення зверталися в контексті власних дослідницьких стратегій такі знані гуманітарії, як А. Акіншевич, О. Мишанич, Вал. Шевчук, В. Шматов, В. Яременко та ін.

З огляду на сказане проаналізуємо особливості літературної образності та поезики найбільш значущих взірців української латиномовної інтимної лірики. До таких взірців, безперечно, відносимо знаковий твір С. Кленовича «Роксоланія». Аналітично вивчаючи дану поему, слід зосередити увагу на кількох моментах, які органічно сполучають її світоглядні й поетичні доміанти з ключовими універсальними як вітчизняного, так і загальноєвропейського семіопростору. Міфологічний, як античний, так і вітчизняний контекст у даному смисловому зрізі виступає провідним, адже є структурувальним чинником для поезики як європейського Ренесансу, так і для поезики всієї української літератури загалом. Очевидним є й те, що створена раніше, ніж поема І. Домбровського «Дніпрові камени», поема «Роксоланія» є своєрідним твором-предтечею до появи цієї знакової української латиномовної поеми. Зазначимо, що в «Роксоланії», створеній ще у 1584 р., відбився й характерне для всієї без винятку вітчизняної

новолатинської поезії прагнення не лише уславити українську минувшину й буття міжнародною мовою, а й, передусім, донести до всієї Європи сам спосіб думання і відчуття реальності, що був характерний для українського поетичного мислення. Міфологія, як ми щойно зазначили, є однією з провідних царин цієї семіосфери.

Специфіка української латиномовної «Роксоланії», як відомо, вражає широтою подання буттєвих картин українського народу. Невипадково ж багатьма дослідниками як аксіоматичний факт констатується змальовання в поемі світоглядних міркувань, переживань, буттєвих чинників української людини Пізнього Середньовіччя та Бароко. У цьому відображенні також виявляється антропоцентризм феномену української людини бароково-ренесансного типу, який розкривався в багатьох вимірах: від історіософського зв'язку з історією європейської цивілізації до пережитого в поетичних образах зв'язку з вітчизняною історичною та міфологічною минувшиною. Концептуально прикметним і недостатньо осмисленим є те, що, перебуваючи в окресленому нами обширові, С. Кленович наголошує на важливій для розуміння специфіки українського антропоцентричного мислення рисі української міфологічної поетики, яку геніально через кілька століть відобразить Микола Гоголь у своїх ранніх творах. А ще до появи феномену Гоголя цей універсум відіб'ється також в полтавці Марусі Чурай. Ці ж мотиви знаходять відображення у, можливо, найкращому романтичному творі межі XIX–XX століть – повісті української письменниці-класика, що походить з Буковини О. Кобилянської «У неділю рано зілля копала», яка була створена за мотивами автобіографічної пісні Марусі Чурай «Ой, не ходи Грицю...».

Отже, маємо констатувати їхню архетипну належність до всього виміру вітчизняної словесної творчості крізь століття й епохи. С. Кленович у таких образно-сміслових контамінаціях змальовує відображену з вітчизняної міфології указану константу:

Зілля росте чудодійне повсюди на землях русинів,
Різних отам чарівниць стрінеш у кожнім селі.
Бачив і я, як старі чарівниці вночі вилітали
І, ніби вихор, неслись швидко на крилах своїх.
Часто вони чудодійним закляттям із ясного неба
Нам присилали дощі, – я сам те видів, клянусь!

Вітром розбурхають ріки, наповнюють хмари громами,
Градом толочуть хліба, – ось яка сила тих слів!...
Чарами часто дівчатам, що розум втрачали з кохання,
Милых вертали назад, хоч би й за море втекли [8, с. 21].

Як впливає із семіотичного контексту поеми, автор персоніфікує в особі чарівниці всіх без винятку володарів стихій. Ця риса безпосередньо вказує на міфологізований прямий зв'язок окремої людини і всього обширу буття Всесвіту. Ця ж константа засвідчує й уміння особи, наділеної надзвичайними здібностями, володіти світовими стихіями. Якщо ж бути цілком точним – вона вказує на вміння владарювати ними. У добу західноєвропейського Відродження, до творення філософії й поезики якого були значною мірою причетні українські митці й мислителі (починаючи від Юрія Дрогобича) така екстраполяція українського міфопоетичного простору в ренесансний семіопростір окреслює ще й вектор всевладності людини у світі, окреслює вектор володіння людиною законами всесвітнього буття. Саме так трактована українська міфологічна ідея була суголосною новітнім на той час філософським течіям. Світоглядно і мислителі – (зокрема, філософи доби західноєвропейського Відродження), і С. Кленович розгортають в уяві читачів саме цю диспозицію, формують цим самим особливий спосіб синтетичного єднання української міфопоетики з новітніми на той час константами наукового осмислення людини і світу.

Слово як провідний фактор у цій формі образно-поетичного осмислення дійсності відіграє визначальну роль. Таке його розуміння прямо кореспондується з магічною силою «старих чарівниць». Символ «старі» в указаному аспекті потрібно розглядати як єднальну ланку між мудрістю давнини і сучасністю. Слово сакралізується і набуває ознак як міфопоетичної сили й цілеспрямованості, так і ознак християнської святості, що сходять до наявного в Святому Письмі розуміння Слова як духовнотворчої та буттєво-визначальної домінанти. Не менш вагомим у концептуальному контексті даної статті є і той фрагмент із поеми С. Кленовича «Роксоланія», де автором описується магічний обряд повернення до дівчини коханого. Концептуально важливим, з огляду на національне міфопоетичне мислення українського автора, є те, що, описуючи цілком традиційний для української національної міфології обряд, С. Кленович повсякчас вживає імена античних

божеств та міфологічних символів. У процесі сповідування лунають імена Тартару, Діани, яка «вирине з моря глибин срібним півколом ясним», Титана, Феба тощо [8, с. 22].

Універсум міфології південноєвропейської та західноєвропейської античності сполучається в поетиці «Роксоланії» із власне українським міфотворенням. Ідеться про те, що у визначеному контекстуальному єднанні тісно сплітаються образи європейської античності зі смисловим сприйняттям картин національної природи:

Фебе, багрово сія в світлі твоєму земля.
В п'ятмі нічний непроглядній усе свої барви втрачає:
Вигляд природний йому ніч не дає зберегти.
Все замовкає, бо сон, цей брат смерті, його огортає...
Гавкають тільки по селах собаки, єдина сторожа,
Десь вітерець, граючись листям, ледь-ледь шелестить...
І пустотлива луна відзветься на гавкіт собачий.
Різноголосо... [8, с. 23].

Міфологізований опис сприйняття національної природи як одна з домінант поетики С. Кленовича, набуває нове прочитання у світоглядній та поетичній інтерпретації в разі наповнення його ідеями античності. Це у свою чергу прямо екстраполюється на панорамне трактування специфіки образно-міфологічного універсуму українського мислення як такого. Цікавим є й сам погляд С. Кленовича на світоглядне сполучення старогрецького (його репрезентує образ-символ Феба) та українського розуміння природи, її міфологізованих констант. Трансцендентальні образи українського прозового й поетичного фольклору, які визначені буттям («собаки – єдина сторожа»), екстраполюються також і на прадавній трипільській універсум (з досліджень видатного археолога О. Діденка відомо, що архетип сакральних собак – охоронців українського обійстя – використовувався як на трипільському глиняному посуді, так і в сучасній орнаментальній базі наличників Центральної України).

С. Кленович був добре обізнаним не лише з «високою» традицією української духовної культури і мистецтва, але й вочевидь добре знав смислове наповнення багатьох категорій народної творчості. Цікавим з огляду на контекстуальне прочитання світу символів у поетиці автора «Роксоланії» є й символічний образ

«в пітьмі нічній непроглядній усе свої барви втрачає: вигляд природний йому ніч не дає зберегти». У даній картині митець привертає увагу до непростой проблеми трансформації сприйняття буття. Проблеми, яка повсякчас перебуває в центрі уваги творців міфів, легенд, казок, багатьох інших одиниць фольклору, що в них саме нічні перетворення явищ та предметів оточуючої дійсності є незримим зв'язком з іншою, позабуттєвою, химерною реальністю. Химерність в українській міфології – також є однією зі значущих, або визначальних, щодо природи самої її унікальності складових частин. Образний вислів «вигляд природний йому ніч не дає зберегти» у даному разі саме й указує на міфологічну трансформацію явищ під впливом ночі, що у вітчизняній міфології сприймалася не просто як пора доби, а як особлива реальність. Важливим у вказаному смисловому контексті є й вивчення того аспекту «Роксоланії», у якому змальовується перетин буттєвої і магічної реальностей у житті героїні. При описові цього надзвичайного стану С. Кленович не лише використовує античну та вітчизняну міфологічну образність, а й робить прямі посилання на смислові категорії українського фольклору як найбільш очевидної ланки єднання минулого і прийдешнього.

З точки зору трансцендентального огляду української образності, проявленої в різних епохах та різних мовних реальностях не можна оминати увагою й нижче наведений фрагмент із «Роксоланії». Подавши опис бенкетування Федора, який після тривалого застілля, де йому сподобалася інша дівчина, вийшов надвір, автор змальовує таку промовисту картину:

Там, під порогом, на нього чекав уже цап бородатий,
Щоб посадить цей вантаж на волохатий хребет.
Федір лише кілька кроків ступив, як цаписько, раптово
Вставши, спокійно схопив Федора, той не пручавсь,
Тільки сміявся, бо думав, що цап випадково проходить
Й він випадково також просто на цапа упав.
Та коли глянув під себе, ліси там і ріки побачив.
Миттю тоді зрозумів: цап отой з некла прибув
Деся там під ним мерехтіли то вежі, то гори високі
Більшу брав цап висоту, у піднебесі летів...
Ось уже стріха знайомої хати виразно з'явилась
В хаті Федора лежить, вибилась зовсім зі сну.
Тільки під хату прибув, до порога знайомого добре

Враз про кохання згадав Федір колишне, палке...

(курсив наш – О. С.) [8, с.24–25].

Розгорнена асоціативна паралель між даним фрагментом української латиномовної «Роксоланії», створеної наприкінці XVI ст., та створеними у першій третині XIX ст. українськими російськомовними «Вечорами на хуторі поблизу Диканьки» є очевидною й вельми перспективною з науково-аналітичного погляду водночас. В обох випадках картина подорожі головного героя верхи на нечистій силі є провідною. В обох випадках (у «Роксоланії», щоправда, приховано) вона відповідає іманентним прагненням і Федора і Вакули. От тільки Федір своє бажання бути з коханою разом усвідомлює лише по поверненні «до порога знайомого добре», саме тоді він «враз про кохання згадав... колишне, палке», а Вакула заради цього кохання долає чималий шлях цілком свідомо. Так само Федір використовує послуги чорта, що перетворився на цапа (перетворення, як ми вже зазначали, – одна з ключових домінант семіопростору поезики «Роксоланії») несвідомо, а Вакула добре знає, з ким має справу. Щоправда, якщо Вакула летить до чужої столиці заради коханої, яка залишилася вдома, то в С. Кленовича – навпаки – Федір із чужини поспішає додому. Контраст (свідомий чи ні – інша річ) між рідною хатою і царським палацом також є концептуально плідним із дослідницького погляду, адже достеменно невідомо, чи був обізнаний М. Гоголь зі скарбами вітчизняної новолатинської літератури і зокрема з поемою «Роксоланія» для того, щоб вибудувати таку багатомірну антитезу-перегук із новолатинською вітчизняною спадщиною. Щоправда, новітні дослідники вказують на велику ймовірність такої обізнаності, адже як зазначає Т. Чухліб, аналізуючи книгозбірню, а насправді – книжкову скарбницю родича геніального письменника Д. Трошинського: «власник заснував ... одну з найбільших у Російській імперії приватну бібліотеку ... у кибинецькій книгозбірні були представлені видання як античних так і ... європейських авторів. Крім богословських книг, у ній зберігалися ... лексикони-довідники, літописи, хроніки та історичні твори... а також рукописні твори... Дмитру Трошинському вдалося зібрати майже все, що виходило друком в межах України та Росії... Микола Гоголь просив своїх рідних надсилати йому рідкісні... книги та журнали, які зберігалися у бібліотеці невеликого

українського села» [9, с. 136, 139]. Проте в будь-якому разі слід спостерегти пряму інтроверсійну паралель між напруженою в усіх вимірах поняття подорожжю до цариці українського коваля і умиротвореним фіналом подорожі Федора до коханої, що його С. Кленович змальовує цілком лірично.

Цікавим з компаративного погляду є й те, що тотожною в розділених відстанями століть та мов українських творах виступає навіть картина побаченого Федором і Вакулою під час польоту. Така тотожність, втім, як і визначені нами вище ключові ознаки, має в основі український тип поетичного світоосмислення, український спосіб осягнення реальності через міф, через специфічну рецепцію, що в ній примхливо й дещо химерно поєднуються різноаспектні доміанти різного смислового навантаження й походження, але які за будь-яких умов мають в основі спільну ціннісну й прямо пов'язану з нею образно-символічну парадигму. Саме завдяки цій універсальності українська література і є багатоаспектною, або – точніше сказати – в різних контекстах з однаковою силою образно вираженою.

Підсумовуючи, слід зосередити увагу на декількох провідних аспектах. Українська новолатинська лірика доби Пізнього Середньовіччя та Бароко є поетично-смісловим явищем, щонайтісніше закоординованим як у трансцендентальний семіопростір вітчизняної міфології, так і, чи не рівною мірою, дане явище є визначальним для загального руху світоглядно-поетичних устремлінь національного рецепіювання реальності, художньо-образного відтворення її у різних смислових одиницях. Окремо зазначимо, що при вивченні феномену української новолатинської спадщини слід також приділяти першорядну увагу дослідженню способів і форм взаємозв'язку різномовних та в різних епохах виявлених констант національного світогляду, образно-поетичних контамінацій, адекватних смислового обширу українського образно-поетичного мислення. Указані константи із цілковитою очевидністю вказують на необхідність масштабного осмислення ідей та поетичного універсуму доби квітіння національної різномовної поезики в науково-аналітичному дискурсі нового III тисячоліття.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Огієнко І. Українська культура / І. Огієнко. – К. : Наша

культура і наука, 2002. – 342 с.

2. Вандишев В. Предисловие // Ю. Дрогобыч. Годы и пророчества. – Х. : Факт, 2002. – С. 3.

3. Батюк Н. Поетичне втілення мудрості народної // Г. Сковорода. Байки Харківські. Афоризми. – Х. : Прапор, 1972. – С. 5 – 19.

4. Шевчук Вал. Примітки // Пісні Купідона. Любовна поезія на Україні XVI – початку XIX століть. – К. : Дніпро, 1984. – С. 320–338.

5. Мишанич О. Давня українська любовна поезія / О. Мишанич // Пісні Купідона. Любовна поезія на Україні XVI – початку XIX століть. – К. : Дніпро, 1984. – С. 5–16.

6. Акіншэвіч А. Пра цывілізацыйныя асновы беларускага гістарычнага працэсу / А. Акіншэвіч // Запісы Бел. Ін-та навукі і мастацтва. – Нью-Йорк, 1953. – № 2. – С. 83–97.

7. Шматау В. Уводзіны / В. Шматау // Барока у беларускай культуры і мастацтве. – Мн. : Беларуская навука, 2005. – С. 3–6.

8. Кленович С. Из поэмы «Роксоланія». Краків, 1584 року (Уривок) / С. Кленович // Пісні Купідона. Любовна поезія на Україні XVI – початку XIX століть. – К. : Дніпро, 1984. – С.21–25.

9. Чухліб Т. Козацьке коріння Миколи Гоголя / Т. Чухліб. – К. : Наш час, 2009. – 271 с.

Стаття надійшла до редакції 01.11.2010

Olena SYTKO

UKRAINIAN LATIN LYRIC OF LATE MEDIEVAL AND BAROQUE IN POSTMODERN INTERPRETATION

In the proposed article examines the multidimensional universum of Ukrainian heritage of Latin lyric Late Medieval and Baroque in its understanding context of the leading constants due to the use of theoretical and methodological conceptual apparatus of the global postmodern humanities.

Key words: novolatynska Ukrainian literature, mythology, universum, poetry, literary connections

УДК 37.032 (045)

ТИТАРЕНКО Олександр